

Redengevende omschrijving met waardestelling
Boerderij en landbouwschuur Boschoven 5 te Baarle-Nassau
Gemeente Baarle-Nassau

Objectgegevens

Adres : Boschoven 5
Postcode : 5111 XG
Plaats : Baarle-Nassau
Kadastraal : gemeente Baarle-Nassau, L 246
Oorspronkelijke functie : boerderij met landbouwschuur
Huidige functie : woonboerderij met landbouwschuur
Bouwjaar : landbouwschuur: 1941, boerderij: 1941

Algemeen

Aanvulling rapport langgevelboerderij:

Bezoekdatum : 10 augustus 2023
Auteur : Ing Anke Thijssen MA
Redactie : Karlijn Kersten MA MSc
Rapportagedatum : 17 augustus 2023

Redengevende omschrijving landbouwschuur:

Bezoekdatum : 19 maart 2021
Auteur : Ing Anke Thijssen MA
Redactie : Karlijn Kersten MA MSc
Rapportagedatum : 29 maart 2021

Monumentenhuys Brabant B.V.
Markt 9
4931 BR Geertruidenberg
www.monumentenhuysbrabant.nl
T. 0162-511833
E. info@monumentenhuysbrabant.nl

Monumentenhuys Brabant B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Inleiding

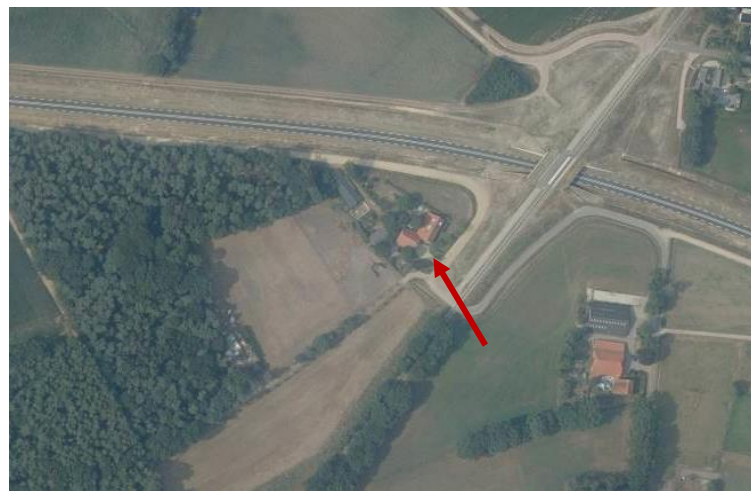
Deze beschrijving dient om de cultuurhistorische waarden van de boerderij en landbouwschuur bij Boschoven 5 vast te stellen. In de beschrijving worden de gevels met de klok mee beschreven, beginnend bij de voorgevel. De afzonderlijke gevels worden van links naar rechts beschreven. Met de voorgevel van de boerderij wordt de lange gevel evenwijdig aan de Boschoven bedoeld. Met de voorgevel van de landbouwschuur wordt de korte gevel evenwijdig aan de Boschoven bedoeld. Dit zijn de oostgevels.

Situering, geschiedenis en hoofdvorm

Ten noorden van de dorpskern van Baarle-Nassau (en Baarle-Hertog) ligt een agrarisch ensemble bestaande uit een boerderij en een landbouwschuur aan de weg Boschoven. De weg Boschoven loopt vanaf de Boshovenring in zuidelijke richting naar het centrum van Baarle-Nassau.

De rode pijl wijst Boschoven 5 aan. Bron: Google Maps.

De rode pijl wijst Boschoven 5 aan. Bron: Google Maps.

Het dorp Baarle, dat nu verdeeld is over de latere gemeenten Baarle-Nassau en Baarle-Hertog, bestond vermoedelijk al in de tiende eeuw.¹ Baarle is een voorbeeld van een kerkakker of tiendakker dorp, waarbij een aantal kleine buurtschappen rond een centraal gelegen parochiekerk waren gegroepeerd. In het geval van Baarle liggen er rondom Baarle twee kransen van buurtschappen en gehuchten. De eerste krans wordt gevormd door Loveren, Hoogbraak, Boschoven, Oordeel, Nijhoven, Schaluinen en Tommel. De tweede krans bestaat uit de gehuchten of buurtschappen Driehuizen, Pineind, Klein Bedaf, Voske, Heikant, Keizershoek, Veldbraak, Liefkenshoek, Reth, Gorpeind, Eikelenbosch, Hoogeind, Heesboom en Reuth. Boschoven 5 is gelegen in het buurtschap Boschoven. Ten westen stroomt de Strijbeeksche Beek.

¹ 'Historie'. Baarle, Baarle-Hertog Baarle-Nassau buiten in binnenland.
www.toerismebaarle.com

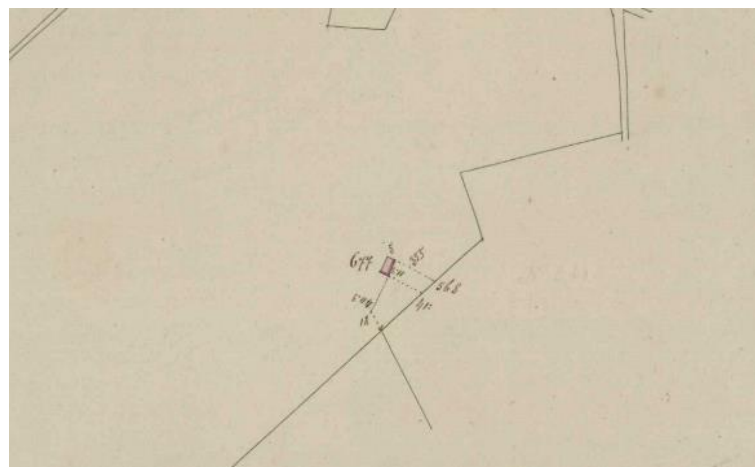
Historisch topografische kaart, ca. 1899. Rondom Baarle-Nassau zijn de namen van de kransen met gehuchten/buurtschappen vermeld. Bron: topotijdreis.nl.

Het buurtschap Boschoven (voorheen aangeduid als Baarle Boshoven) is gelegen tussen de grote oude akkercomplexen van Alphen en Baarle-Nassau. Aan de westzijde grenzen de akkers aan de voormalige en in het begin van de vorige eeuw ontgonnen heide. De structuur en verkaveling van het huidige landschap vertoont nog een relatief grote verwantschap met de historische situatie rond 1900.

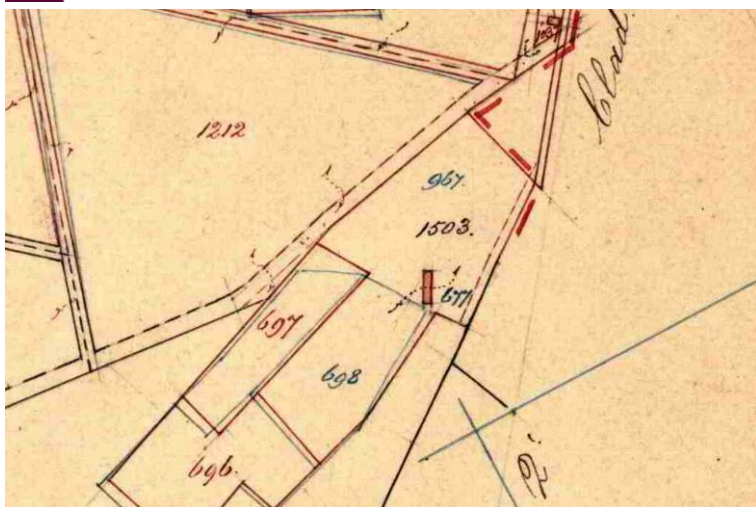
Het Kadastraal Minuutplan van 1827 laat op en rondom de locatie van de huidige boerderij en landbouwschuur nog geen bebouwing zien. Uit de kadastrale hulpkaart van 1844 blijkt dat er in 1844 bebouwing aanwezig is. In het bijhorende leggerartikel staat beschreven dat het gaat om een woonhuis. Hierdoor kan de conclusie worden getrokken dat het woonhuis tussen 1827 en 1844 is opgetrokken op om en nabij de huidige locatie van de boerderij. De kadastrale hulpkaart van 1899 laat zien dat het woonhuis is aangepast.

Kadastraal Minuutplan 1827, Baarle-Nassau, sectie B, blad 05. Rood omcirkeld de locatie van de landbouwschuur. Bron: beeldbank.cultureelerfgoed.nl.

Kadastrale hulpkaart, 1844. Bron: Kadaster Archiefviewer.

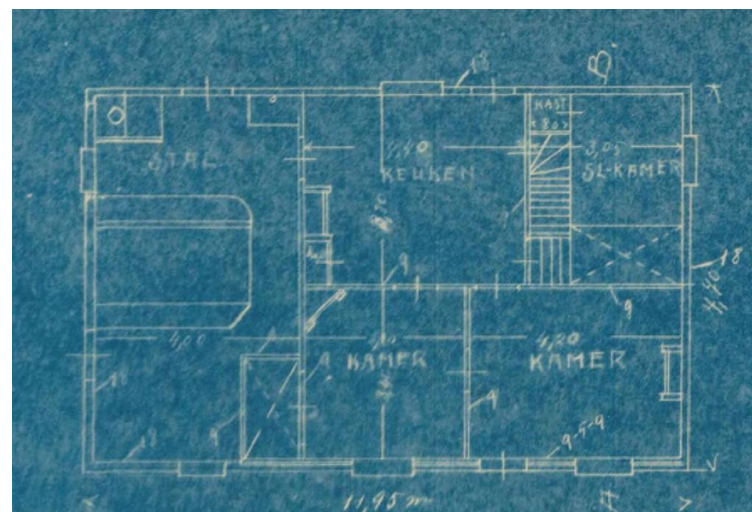
Kadastrale hulppkaart, 1899. De rode kleur betekent dat het nieuwe bebouwing betreft. Bron: Kadaster Archiefviewer.

De kadastrale legger vermeldt een verkoop van woonhuis en bouwland in 1920.² In de inventaris van het Regionaal Archief Tilburg wordt een bouwvergunning vermeld voor een woonhuis in 1931. In 1941 wordt een bouwvergunning vermeld van een schuur, aangevraagd door de heer Aremeijssen. Na de bouwaanvraag is er nog een gewijzigd ontwerp gemaakt (advieschets). Een combinatie van deze twee ontwerpen is uiteindelijk uitgevoerd. In 1943 zijn de schuur en het woonhuis ingetekend door het kadaster. Dit jaartal verschilt 12 jaar met het jaartal op de bouwtekening. Mogelijk is de boerderij dus later gebouwd dan 1931.

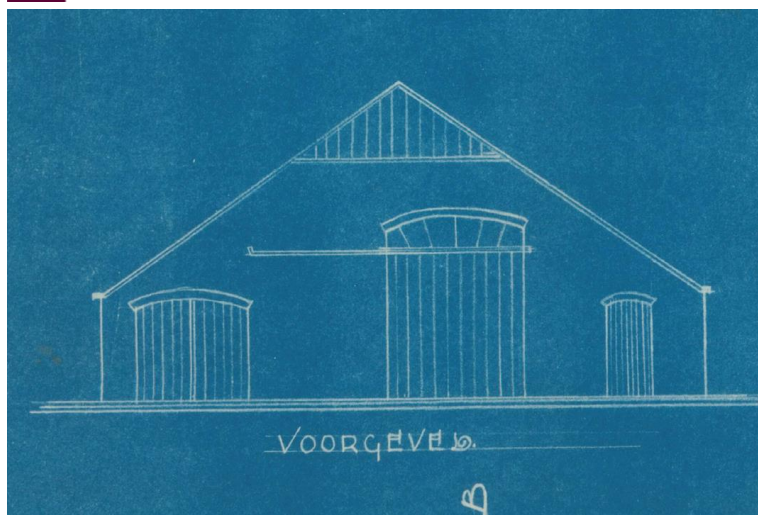
² Leggerartikel 1033, gemeente Baarle-Nassau.

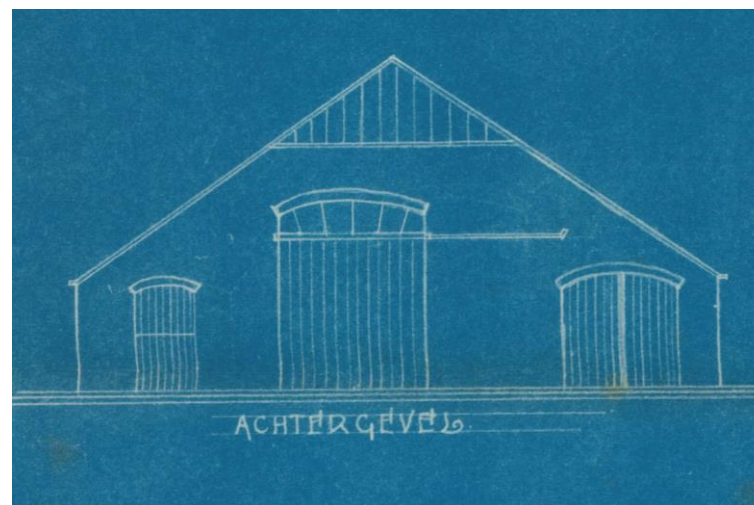
Ontwerp voor een nieuw te bouwen woonhuis voorgevel, 1931. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

Ontwerp voor een nieuw te bouwen woonhuis plattegrond, 1931. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

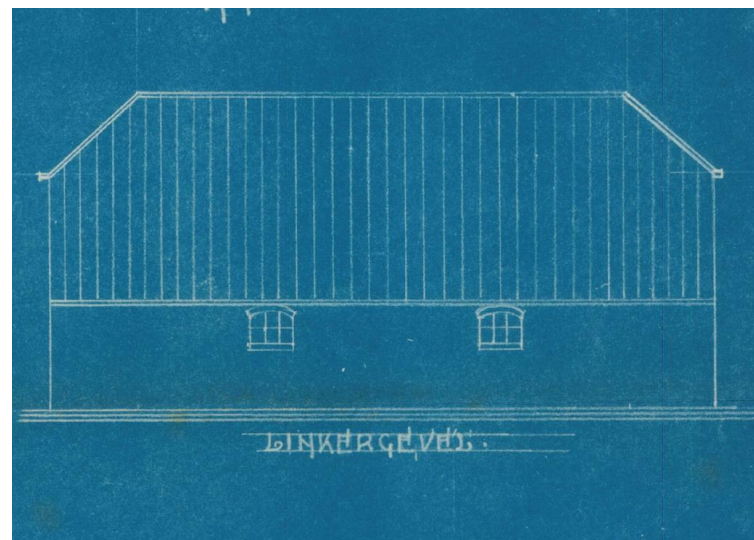
Ontwerp voorgevel 1941. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

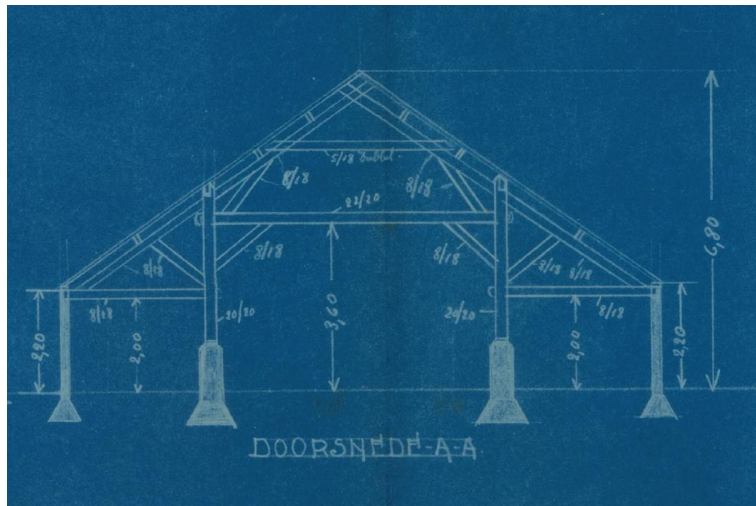
Ontwerp achtergevel 1941. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

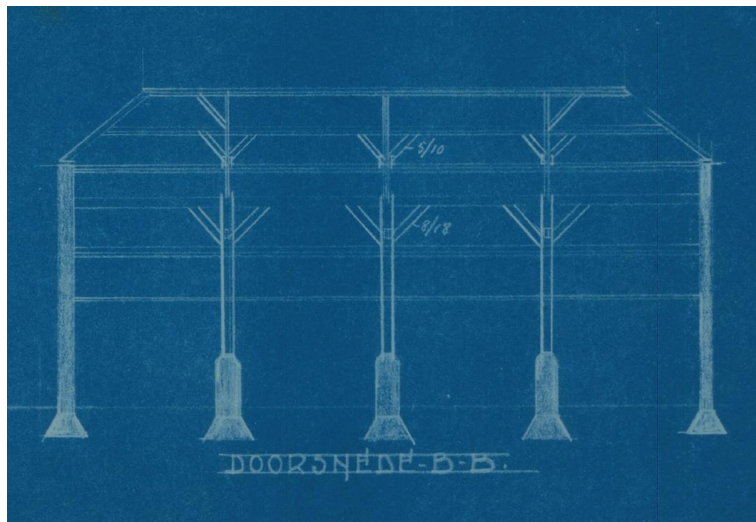
Ontwerp rechterzijgevel 1941. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

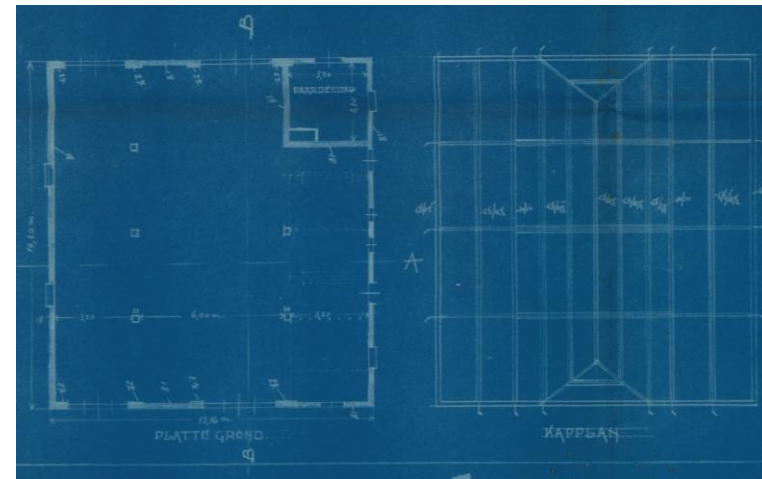
Ontwerp linkerzijgevel 1941. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

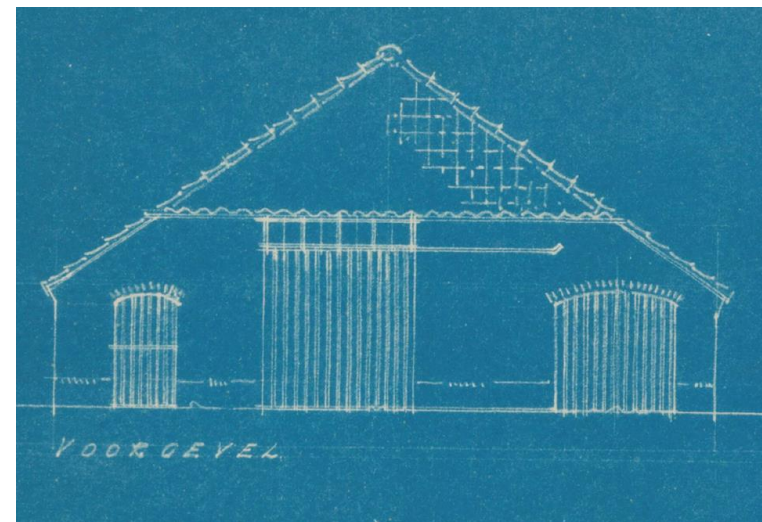
Ontwerp doorsnede A-A 1941. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

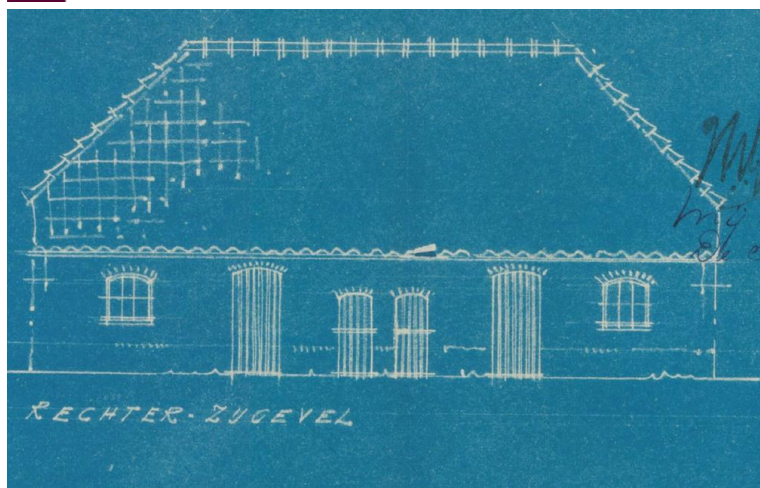
Ontwerp doorsnede B-B 1941. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

Ontwerp plattegrond en kapplan 1941. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

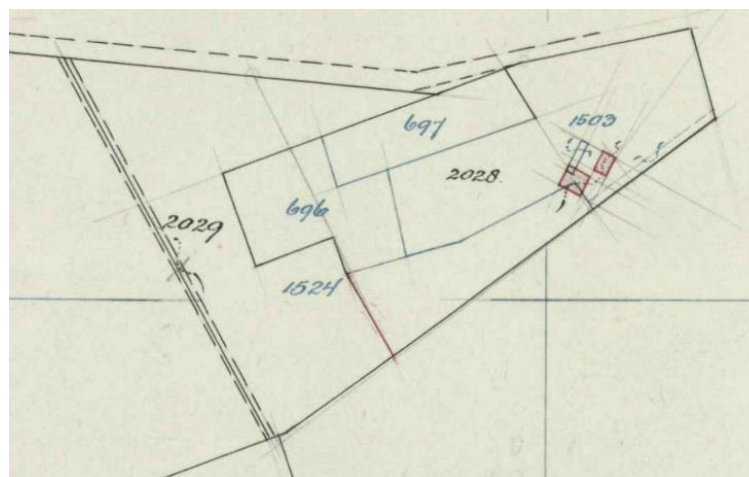
Adviesschets voorgevel 1941. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

Adviesschets rechterzijgevel 1941. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

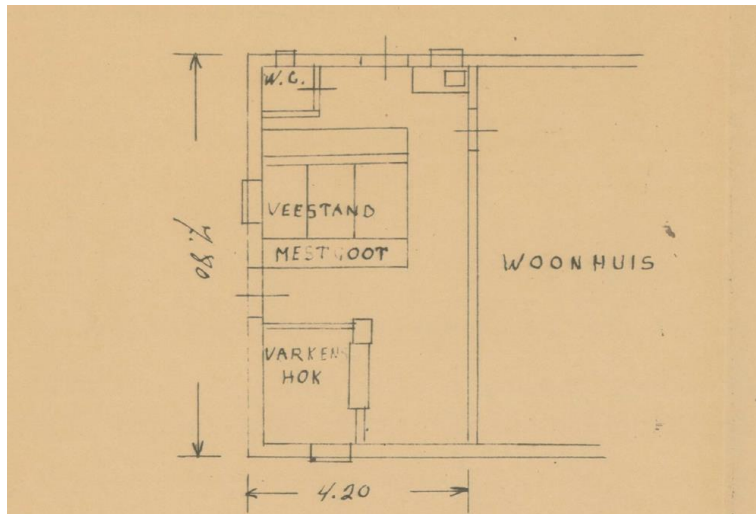

Adviesschets linkerzijgevel 1941. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

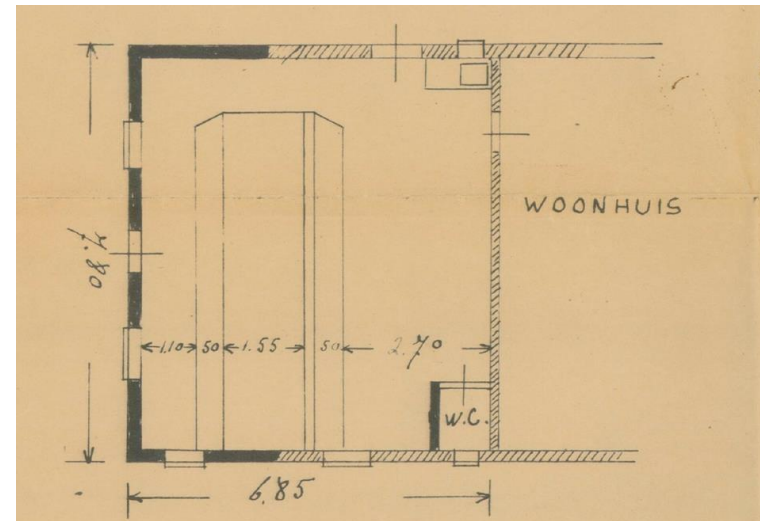

Kadastrale hulpkaart, 1943. De rode kleur betekent dat het nieuwe bebouwing betreft. Bron: Kadaster Archiefviewer.

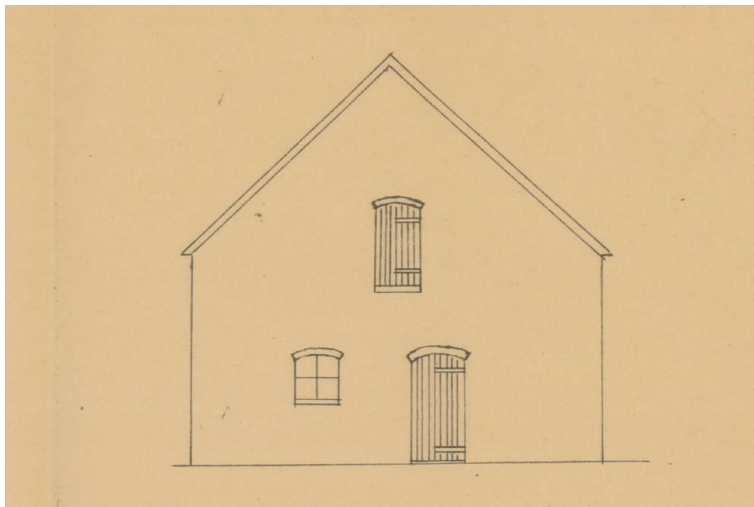
In het Regionaal Archief Tilburg is een ontwerp voor een aanbouw aan het woonhuis aanwezig uit 1953. Het woonhuis wordt aan de zuidgevel verlengd tot tegen de schuur aan. Hierbij is de linkerzijgevel van het woonhuis gewijzigd. De uitbreiding is ingedeeld als veestal. In 1960 is de aanbouw ingetekend door het kadaster. Waarschijnlijk is er tegelijkertijd een toiletruimte tegen de achtergevel geplaatst onder zadeldak gedekt met Muldenpannen. Op de nieuwe linkerzijgevel tekening is zichtbaar dat er zesruits stalvensters werden geplaatst. Waarschijnlijk zijn in dezelfde periode alle stalvensters vervangen door betonvensters. Betonvensters werden veelvuldig toegepast na de Tweede Wereldoorlog.

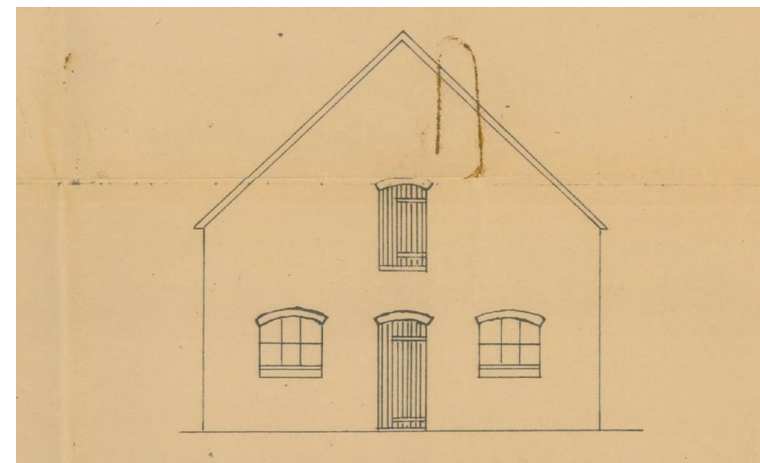
Bestaande situatie 1953 plattegrond van het woonhuis. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

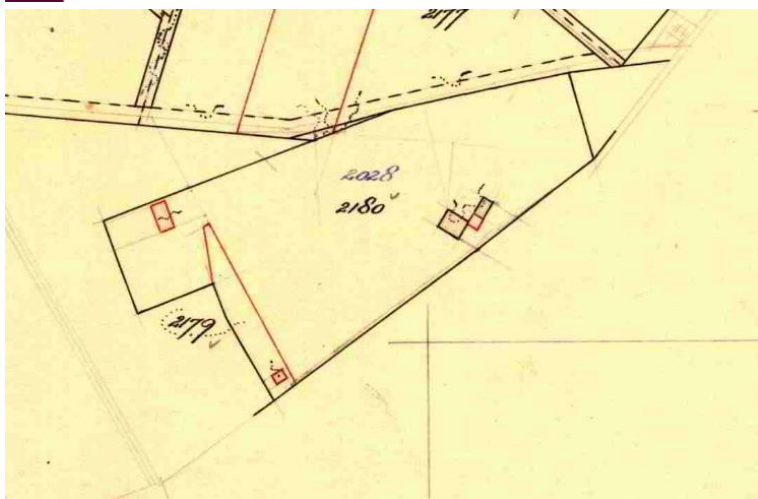
Ontwerp voor een aanbouw aan het woonhuis plattegrond, 1953. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

Bestaande situatie 1953 linkerzijgevel van het woonhuis. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

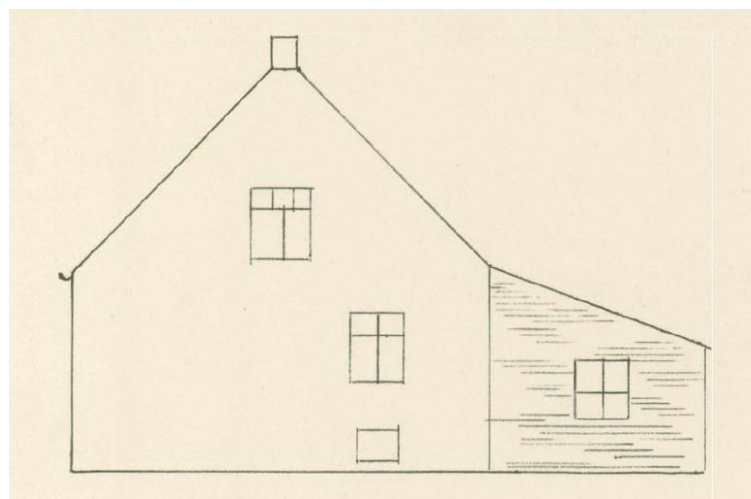

Ontwerp voor een aanbouw aan het woonhuis linkerzijgevel, 1953. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

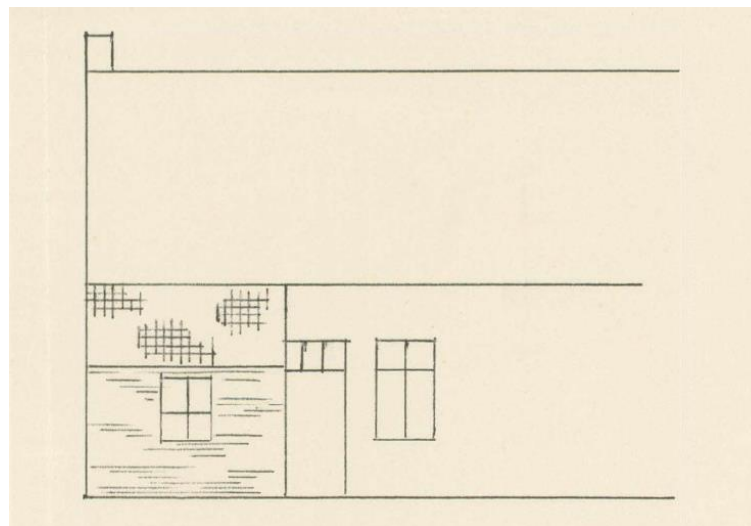

Kadastrale hulpkaart, 1960. De rode kleur betekent dat het nieuwe bebouwing betreft. Bron: Kadaster Archiefviewer.

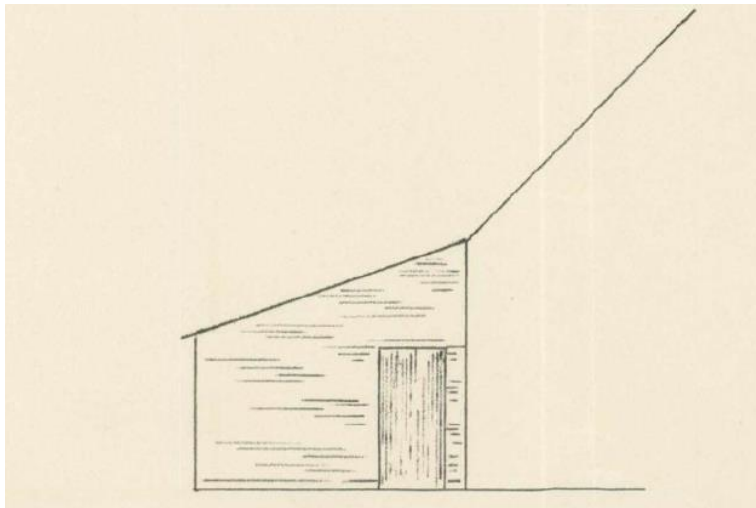
Uit een vergunningsbouwtekening van 1964 blijkt dat destijds vergunning is aangevraagd voor de aanbouw van het woonhuis aan de noordzijde. In de bouwdoSSIers van het Regionaal Archief Tilburg is een aanvraag uit 1969 voor een te bouwen bedrijfsruimte aanwezig, de bedrijfsruimte is zichtbaar op de kadastrale hulpkaart uit 1975. Uit de volgende kadastrale hulpkaarten blijkt dat de overige aanbouwen aan het woonhuis later zijn toegevoegd.

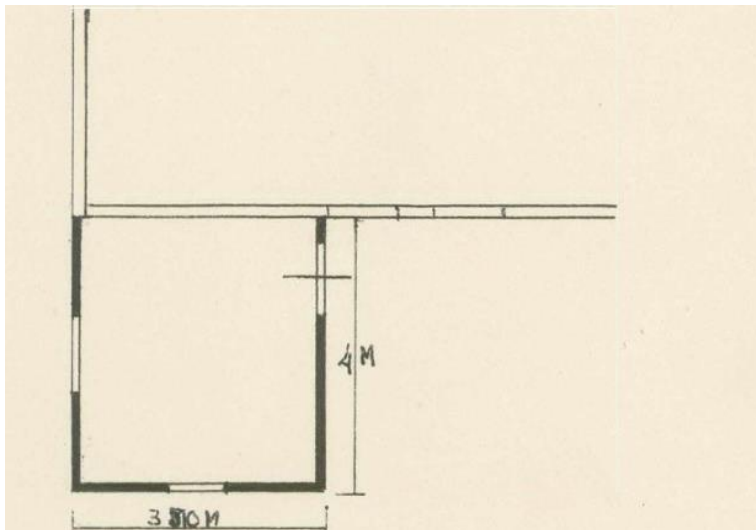
Ontwerp voor een aanbouw rechterzijgevel, 1964. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

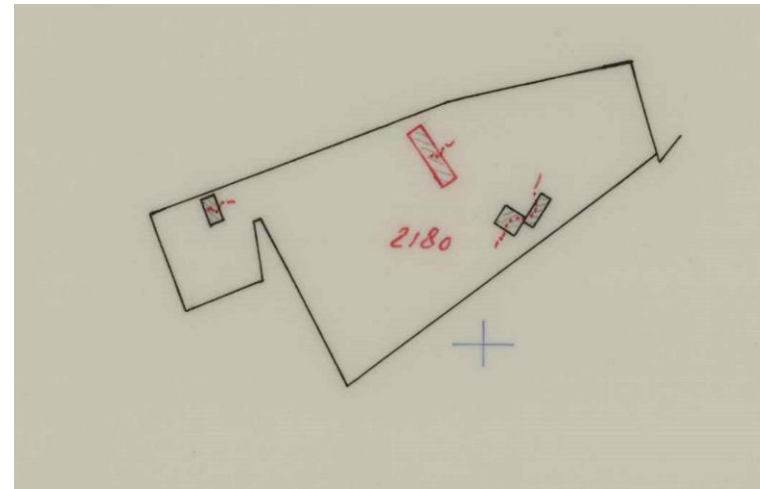
Ontwerp voor een aanbouw, 1964. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

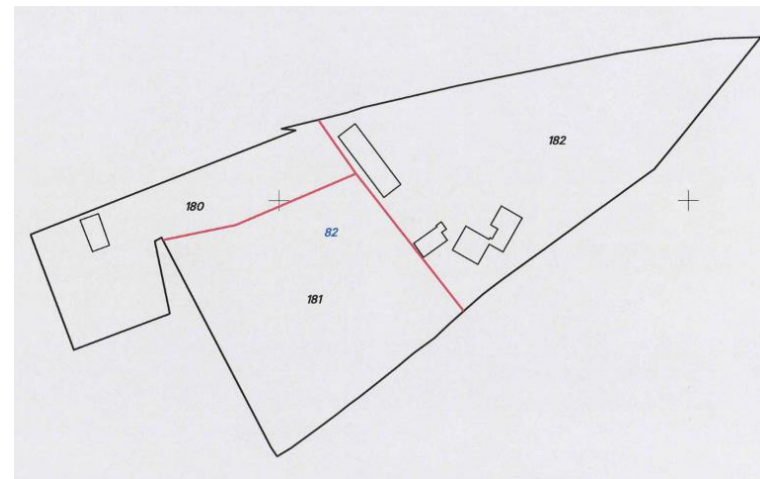
Ontwerp voor een aanbouw linkerzijgevel, 1964. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

Ontwerp voor een aanbouw plattegrond, 1964. Bron: Regionaal Archief Tilburg.

Kadastrale hulpkaart, 1975. Bron: Kadaster Archiefviewer.

Kadastrale hulpkaart, 2006. Bron: Kadaster Archiefviewer.

Uit de luchtfoto's uit 2011 en 2012 blijkt dat er een extra dakkapel is toegevoegd op het achterdakvlak.

Luchtfoto, 2011. Bron: topotijdreis.nl

Luchtfoto, 2012. Bron: topotijdreis.nl

De boerderij is opgetrokken vanuit een rechthoekige plattegrond met links het oorspronkelijke bedrijfsdeel en rechts het woondeel. De boerderij heeft een zadeldak. Het voordakvlak is gedekt met rode Tuiles du Nord en het achterdakvlak met rode Muldenpannen. Volgens overlevering zijn bij het vergroten van de veestal in 1953 de dakpannen van het achterdakvlak gebruikt om het volledige voorgeveldakvlak te bedekken. Op het achterdakvlak liggen daarom ander type pannen van latere datum. Ter plaatse van de linkerzijgevel is een uitkragende metselwerk schoorsteen aanwezig. Rechts bevindt zich een metselwerkschoorsteen in halfsteensverband, deze is vernieuwd. De gevels van de boerderij zijn opgetrokken in Belgische oranje baksteen. De voorgevel is opgebouwd in Vlaams verband met een knipvoeg met onderliggende kalkhoudende voeg. De linkerzijgevel is in 1953 opgetrokken in halfsteensverband met een cementvoeg. De achtergevel en rechterzijgevel zijn opgebouwd in kruisverband met een cementvoeg, mogelijk met onderliggende kalkvoeg. De achtergevel is volledig voorzien van een afdak. Het linkergedeelte van de afdak is volgens overleving vóór 2006 dichtgezet en vervolgens na 2006 gemoderniseerd. Op het voordakvlak en het achterdakvlak waren in 2006 volgens overlevering al twee dakkapellen aanwezig. Waarschijnlijk zijn deze in de vierde kwart van de twintigste eeuw geplaatst. De dakkapellen zijn na 2006 gerenoveerd. In 2011 heeft er een verbouwing plaatsgevonden, hierbij is het stalgedeelte bij het woongedeelte getrokken. Het dak is daarbij geïsoleerd en er zijn in het voordakvlak drie dakvensters geplaatst. De twee dakvensters en de rechter dakkapel gezien vanaf de achtergevel dateren ook uit 2011. Tegelijkertijd zijn met de verbouwing bijna alle vensters vervangen.

De landbouwschuur is opgetrokken vanuit een rechthoekige plattegrond met driebeukige opzet, onder een zadeldak met wolfseinden gedekt met rode muldenpannen. De gevels van de schuur zijn opgebouwd uit oranje baksteen in kruisverband. De schuur is met de nokas haaks op Boschoven gesitueerd.

In de Tweede Wereldoorlog heeft de schuur schade opgelopen, dit is nog zichtbaar aan beschadigde bakstenen en voegwerk. Ook zijn later nog diverse beschadigingen in de gevels ingeboet.

In de laatste jaren zijn de getoogde ijzeren zesruits stalvensters vervangen door houten exemplaren. Een aantal staldeuren zijn dichtgemetseld met rode baksteen en de overige stal- en deeldeuren zijn vernieuwd.

In het interieur zijn de voormalige stalindelingen in de zijbeuken verwijderd en de wand van de paardenstal is afgebroken.

De boerderij en schuur vanaf de weg gezien met aan de linkerzijde de

Voorgevel boerderij (oostzijde)

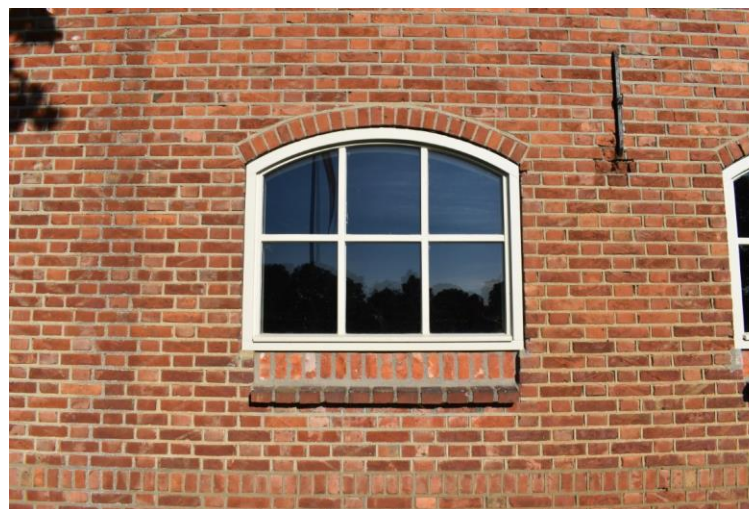
In de voorgevel van het oorspronkelijke bedrijfsgedeelte bevinden zich onder getogen rollaag drie houten zesruits vensters met een laag koppen met daaronder een bakstenen dorpel. Aan de sporen in het metselwerk is afleesbaar dat de opening later is gewijzigd. Hierna volgt onder anderhalfsteense getoogde strek een venster onder bovenlicht op locatie waar voorheen een staldeur aanwezig was. Rechts hiervan bevindt zich een ronde opening met rondom inboetwerk, deze opening was waarschijnlijk een ventilatieopening.

In de voorgevel van het oorspronkelijke woondeel bevinden zich onder anderhalfsteense strek twee vernieuwde houten T-vensters met terrazzo dorpel. Het bovenlicht is kleppend en voorzien van later geplaatst glas-in-lood in dubbel glas. In het midden bevindt zich wederom onder anderhalfsteense strek een vernieuwd kozijn met deur onder bovenlicht met ook later geplaatst glas-in-lood in dubbel glas.

Alle vensters zijn in 2011 vernieuwd. De voorgevel is voorzien van een doorlopende rollaag ter hoogte van het trasraam. De voorgevel van zowel het bedrijfsgedeelte als het woongedeelte wordt beëindigd door een zinken bakgoot. Zes muurankers verbinden de voorgevel met de achterliggende constructie.

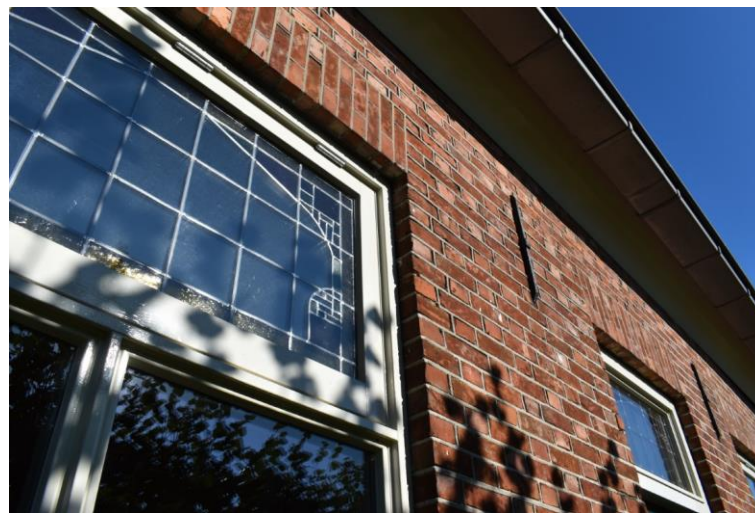
Voorgevel.

Vernieuwd venster.

De rode pijl wijst de locatie van de verlenging aan.

Vernieuwde houten vensters met later geplaatst glas-in-lood bovenlicht in dubbel glas.

Woondeel.

Vernieuwde voordeur onder bovenlicht en venster.

Linkerzijgevel boerderij (zuidzijde)

In de linkerzijgevel bevinden zich onder getoogde rollaag twee later geplaatste houten zesruits vensters met bakstenen dorpel. In het midden bevindt zich onder anderhalfsteense getoogde strek een houten venster. Het venster is in een staldeuropening geplaatst. Op de verdieping op locatie van het oorspronkelijke hooiluik is wederom later een venster geplaatst met een sierlijke balustrade. Ter plaatse van de staldeuropening en het hooiluik zijn de oorspronkelijke duimen nog aanwezig.

De linkerzijgevel is in gelijke hoogte als bij de voorgevel voorzien van een doorlopende rollaag. De linkerzijgevel wordt beëindigd door een smeerzoom.

Linkerzijgevel.

Rood omcirkeld de duimen.

Linkerzijgevel met vernieuwde vensters.

Verdieping.

De linkerzijgevel van de aanbouw aan de achterzijde van de boerderij is in de vierde kwart van de twintigste eeuw of later opgetrokken. Links bevinden zich twee later geplaatste houten toiletvensters. Hierna volgt een vergrote opening met een vernieuwd kozijn en deur. Ook deze gevel is voorzien van een doorlopende rollaag ter hoogte van het trasraam.

Linkerzijgevel van de aanbouw.

Achtergevel boerderij (westzijde)

In de nieuwe uitbouw bevinden zich een venster en een dubbele deur. De achtergevel van de boerderij is nog zichtbaar in het interieur, daarom wordt deze bij de achtergevel beschreven.

Achtergevel.

Het linker deel van de achtergevel is wit gepleisterd. Links bevindt zich een vernieuwde deuropening. Hierna volgt een houten schuifvenster met vierruits roedeverdeling en glas-in-lood bovenlicht met daaronder een hardstenen dorpel. Het venster is waarschijnlijk uit de bouwtijd. Het glas ontbreekt bij het venster en het glas-in-lood in het bovenlicht is van latere datum. Vier muurankers verbinden de oorspronkelijke achtergevel met de achterliggende constructie.

Hierna volgt wederom in de aanbouw onder strek een houten tweeruits stalvenster met bakstenen dorpel. Rechts hiervan is onder getoogde strek een houten staldeur aan gehangen en duimen aanwezig. Deze twee openingen met invullingen kunnen oorspronkelijk zijn.

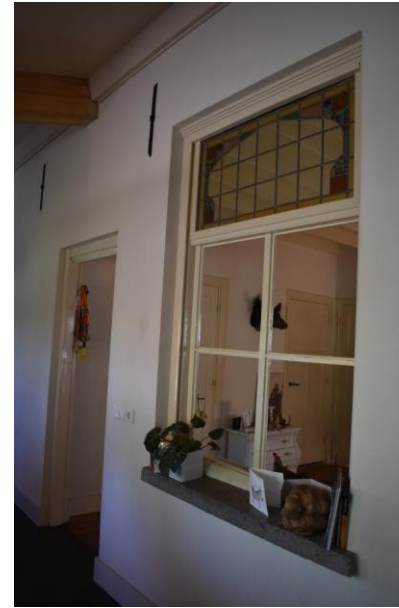
Onder de afhang bevindt zich onder getoogde rollaag een wederom later geplaatst houten zesruits venster met bakstenen dorpel. Vervolgens is er onder getoogde strek een

nieuw venster in een oorspronkelijke staldeuropening aanwezig. De twee duimen waar aan de staldeur heeft gehangen zijn nog aanwezig. Eén muuranker verbindt de achtergevel onder de open afhang met de achterliggende constructie.

In de achtergevel van de toiletruimte bevindt zich een houten venster. In het metselwerk zijn bouwsporen zichtbaar, waardoor het aannemelijk is dat het venster later geplaatst is. De achtergevel van de toiletruimte wordt beëindigd door een smeerzoom.

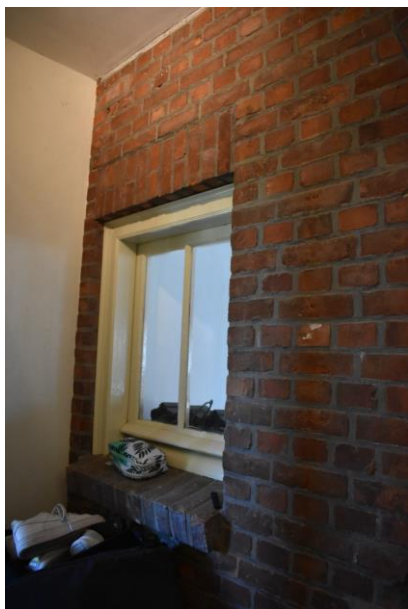
De achtergevel is wederom voorzien van een doorlopende rollaag.

Houten schuifvenster.

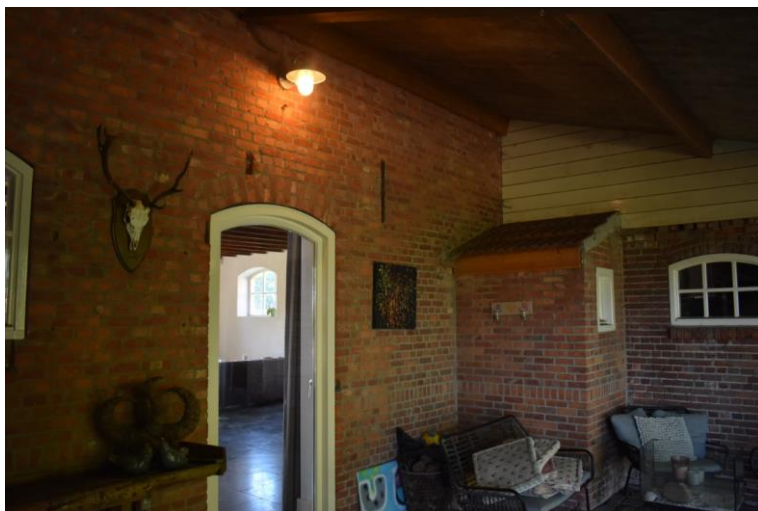
Linkerzijde van de achtergevel in interieur.

Tweeruits stalvenster.

Staldeur.

Achtergevel onder open afgang.

Achtergevel toiletruimte. De sporen in het metselwerk zijn rood omcirkeld.

Rechterzijgevel boerderij (noordzijde)

In de rechterzijgevel van de boerderij bevindt zich onder anderhalfsteense strek een vernieuwd houten T-venster als opkamer raam met bakstenen dorpel. Hieronder bevindt zich onder strek een getralied houten keldervenster. De profilering van het venster is gelijk aan de profilering van het toiletvenster bij de toiletruimte in de achtergevel. Waarschijnlijk zijn deze venster in dezelfde bouwperiode vernieuwd. Op de verdieping bevindt zich onder wederom een anderhalfsteense strek een vernieuwd houten T-venster met daaronder een bakstenen dorpel. Over ook deze gevel is een doorlopende rollaag ter hoogte van het trasraam aanwezig. Ter plaatse van de dakrand verbinden vier muurankers de gevel met de achterliggende constructie. De rechterzijgevel wordt beëindigd door een smeerzoom.

Links in de rechterzijgevel is kleurverschil in het metselwerk aanwezig. Volgens overlevering is er tijdens de Tweede Wereldoorlog een bom op het huis gevallen. In het linker gedeelte van de rechterzijgevel is een kalkhoudende voeg aanwezig. Mogelijk is het rechter gedeelte van de rechterzijgevel opnieuw opgetrokken om de schade van de bom te herstellen.

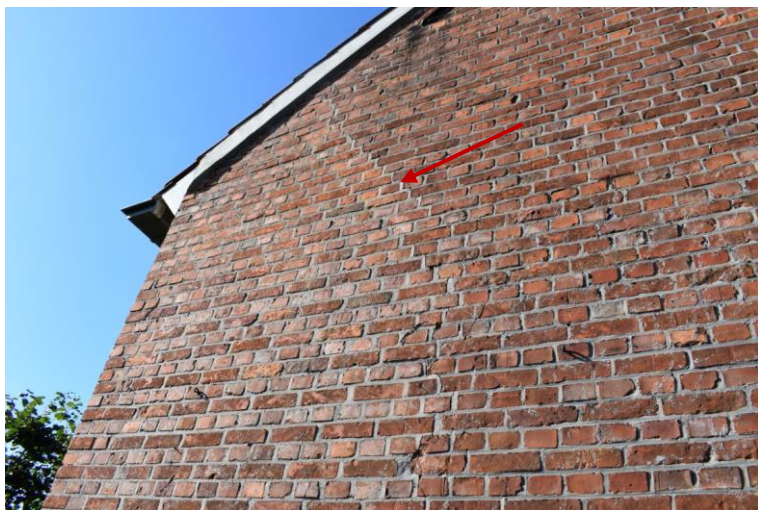
De rechterzijgevel van de aanbouw is wederom na 2006 vernieuwd.

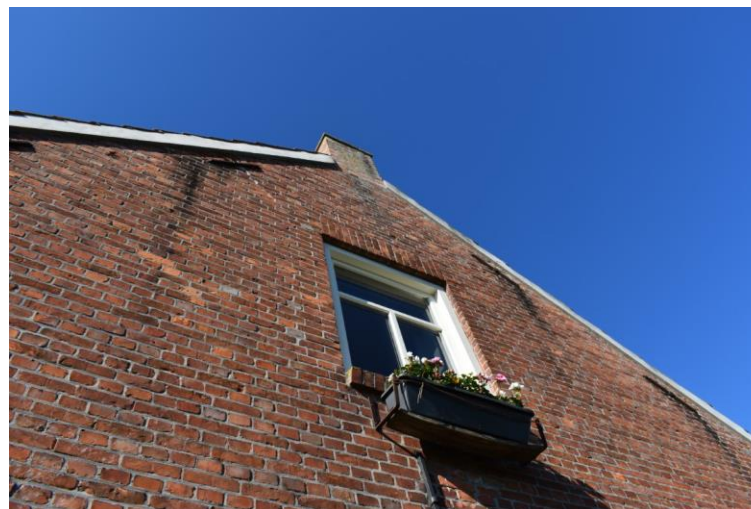
De rechterzijgevel.

Keldervenster.

De rode pijl wijst de overgang aan.

Verdieping rechterzijgevel.

Interieur boerderij

De indeling- en afwerking van het interieur van de boerderij is grotendeels gewijzigd. Rechts achter de voordeur bevindt zich nog de voorkamer, waarachter de steektrap met onderkwart naar de opkamer en de verdieping aanwezig is. Gezien de profilering van de trap is deze vermoedelijk oorspronkelijk. Via een andere steektrap is de kelder bereikbaar. De opkamer is nog aanwezig, maar verbouwd tot badkamer. De muur tussen de linker kamer en de keuken is geamoveerd. De keuken bevindt zich in de latere aanbouw in de achterzijde. Verder is er in de brandmuur een grote opening gemaakt naar het oorspronkelijke bedrijfsdeel. Het bedrijfsdeel is omgebouwd naar leefruimte. De toiletruimte is nog oorspronkelijk en heeft een platte houten zitting.

Het balkenplafond van het woondeel van de boerderij is nog oorspronkelijk. Enkele geprofileerde balken zijn vervangen door balken zonder profiel. Volgens overlevering zijn de planken die boven op de balken liggen vervangen. Verder zijn er nog een aantal oorspronkelijke paneeldeuren aanwezig.

Op de verdieping zijn enkel de houten spanten met twee horizontale balken en een tussenstijl deels aanwezig, maar ook deels verwerkt in tussenwanden. De onderdelen zijn met elkaar verbonden door middel van bout-moerverbindingen. De kap is afgetimmerd.

Keuken in aanbouw.

Links de voorkamer en rechts de woonkamer met doorbroken muur.

Balken plafond.

Balken plafond detailfoto.

Mogelijke hergebruikte deur.

Trap naar kelder.

Kelder.

Trap.

Bedrijfsdeel.

Toiletruimte.

Spant bij dakkapel.

Spant bij slaapkamer.

Voorgevel landbouwschuur (oostzijde)

De voorgevel betreft de gevel die evenwijdig aan de weg Boschoven ligt. Bij de aansluiting met het zijdakvlak is een smeerzoom aangebracht. Het korte overstek van het wolfseind wordt ondersteund door houten klossen. De gevel bestaat van links naar rechts uit vernieuwde dubbele opgeklampte houten zijlangsdeeldeuren onder een later ingebrachte of in afwijking van de bouwtekening uitgevoerde betonnen latei. Oorspronkelijk was hier een gemetselde korfboog aanwezig. Hierna volgen vernieuwde dubbele opgeklampte houten langsdeeldeuren met vernieuwd getoogd achtruits bovenlicht onder een gemetselde korfboog voorzien van inboetwerk. Vermoedelijk is de invulling van het bovenlicht in afwijking van de bouwtekening gebouwd en was er in de eerste bouwphase een schuifdeur aanwezig. Rechts hiervan volgt een in kruisverband dichtgemetselde

deuropening voorzien van een getoogde rollaag, met aan de linkerzijde drie duimen waaraan een staldeur heeft gehangen. De duimen van alle deuren dateren, behoudens enkele reparaties, waarschijnlijk uit de bouwtijd. Links boven de langsdeeldeuren bevindt zich een gemetselde rondboognis in de gevel met heiligenbeeldje. Vijf smeedijzeren muurankers verbinden de voorgevel met de achterliggende kapconstructie en twee smeedijzeren muurankers verbinden de gevel met de gebintconstructie.

Voorgevel.

Vernieuwde zijlangsdeeldeuren onder een later ingebracht betonnen latei in de linkerzijbeuk.

Nis met heiligenbeeldje links boven de deeldeuren.

Vernieuwde langsdeeldeuren in de voorgevel.

Rood omlijnd de dichtgemetselde deuropening in de rechterzijbeuk.

Detail dakoverstek ondersteund door houten klossen.

Linkerzijgevel landbouwschuur (zuidzijde)

De linkerzijgevel wordt beëindigd door houten klossen waarop het dak rust. De linkerzijgevel bevat van links naar rechts twee vernieuwde getoogde houten zesruits stalvensters onder rollaag met bakstenen raamdorpelstenen. Hierna volgt een gedeelte van de gevel dat later is ingeboet en een in kruisverband dichtgemetselde raamopening. Oorspronkelijk was hier ook een ijzeren zesruits stalvenster onder rollaag aanwezig. Drie smeedijzeren muurankers verbinden de gevel met de gebintconstructie. De aangebrachte verlichting op de gevel is van recente datum.

Linkerzijgevel vanaf het erf gezien.

Linkerzijde van de linkerzijgevel.

Linkerzijgevel vanaf westzijde gezien.

Groot oppervlak inboetwerk.

Rechterzijde van linkerzijgevel met dichtgezette raamopening.

Achtergevel landbouwschuur (westzijde)

In de achtergevel is bij de aansluiting met het zijdakvlak een smeerzoom aangebracht. Het korte overstek van het wolfseind wordt ondersteund door houten klossen. De gevel bestaat van links naar rechts uit een in kruisverband dichtgemetselde deuropening voorzien van een getoogde rollaag, met aan de rechterzijde twee duimen waaraan een staldeur heeft gehangen. Hierna volgen vernieuwde dubbele opgeklampte houten langsdeeldeuren met bovenlicht dat recent is dichtgezet met houten delen, onder een deels opnieuw gevoegde gemetselde korfboog. Vermoedelijk was in de eerste bouwphase hier een schuifdeur aanwezig of zijn de langsdeeldeuren in afwijking van de bouwtekening uitgevoerd. Rechts hiervan bevinden zich vernieuwde dubbele opgeklampte houten zijlangsdeuren onder een later ingebracht of in afwijking van de bouwtekening uitgevoerde

betonnen latei. De duimen van de deuren dateren, behoudens enkele reparaties, waarschijnlijk uit de bouwtijd. Zes smeedijzeren muurankers verbinden de achtergevel met de achterliggende kapconstructie en vier smeedijzeren muurankers verbinden de gevel met de gebintconstructie. De aangebrachte verlichting op de gevel is van recente datum.

Achtergevel.

Dichtgezette deuropening.

Vernieuwde zijlangedeuren onder een later ingebracht betonnen latei.

Smeedijzeren muurankers.

Smeedijzeren muurankers.

Rechterzijgevel landbouwschuur (noordzijde)

De rechterzijgevel wordt beëindigd door houten klossen waarop het dak rust. De rechterzijgevel wordt uiterst links aan het zicht onttrokken door de aanbouw van de boerderij uit 1953. Rechts daarvan bevindt zich, onder het latere afdak, een vernieuwd houten zesruits stalvenster onder een dubbele rollaag met bakstenen raamdorpelstenen en een vernieuwde opgeklampte houten staldeur onder een dubbele rollaag. De duimen van de deur dateren vermoedelijk uit de bouwtijd. Boven de staldeur is een korte bakgoot aanwezig, deze sluit aan op het afdak van het woonhuis. Hierna volgt een houten zesruits stalvenster onder dubbele rollaag met bakstenen raamdorpelstenen. Aan de sporen in het metselwerk is afleesbaar dat dit venster later is aangebracht door de opening in de gevel de zagen. Onder het venster is in kruisverband dichtgemetseld varkensdeurtje aanwezig, met aan de rechterzijde een duim waaraan de deur heeft gehangen. Rechts hiervan bevindt zich een in kruisverband dichtgemetseld varkensdeurtje onder dubbele rollaag, met aan de rechterzijde vier duimen waaraan de deur heeft gehangen. Hierna volgt nog een later aangebracht houten zesruits stalvenster onder dubbele rollaag met bakstenen raamdorpelstenen. Rechts hiervan bevindt zich een dichtgemetselde deuropening onder dubbele rollaag, met aan de rechterzijde twee duimen waaraan de staldeur heeft gehangen. Uiterst rechts is een vernieuwd houten zesruits stalvenster onder een dubbele rollaag met bakstenen raamdorpelstenen aangebracht. Drie smeedijzeren muurankers verbinden de gevel met de gebintconstructie.

De rechterzijgevel.

Links de aanbouw aan de boerderij uit 1953. .

Uiterst rechts de vernieuwde staldeur.

Vernieuwde houten zesruits stalvensters.

Dichtgemetselde staldeuropening.

Interieur landbouwschuur

De hoofddraagconstructie van de schuur bestaat uit drie evenwijdig achter elkaar geplaatste ankerbalkgebinten. De ankerbalken bestaan uit rondhout. Aan de rechter- en linkerzijde zijn de gebintonderdelen in volgorde voorzien van gegutste telmerken I, II en III. De gebintstijlen rusten op gestucte gemetselde poeren. De gordingenkap wordt gedragen door drie houten Hollandse spanten. De gordingen bestaan uit rondhout en daarop liggen eveneens rondhouten sporen. De onderdelen van de houten constructie worden onderling verbonden door middel van pen-en-gat verbindingen met houten toognagels, moderne schroeven en de spanten ook gedeeltelijk met bouten en moeren. Een hergebruikte eiken balk verbindt het eerste gebint met de voorgevel. De bakstenen muren zijn deels afgewerkt met stucwerk en de vloer bestaat uit een later aangebrachte

betonvloer. In de rechterzijbeuk is de verhoging te voor de stalruimtes nog aanwezig en bij de staldeur zijn tegels op de verhoging aangebracht.

Het interieur vanaf de voorgevel gezien.

Linkerzijbeuk van het interieur vanaf de voorgevel gezien.

Rechterzijbeuk van het interieur vanaf de voorgevel gezien.

Dakconstructie vanaf de voorgevel gezien.

Dakconstructie vanaf de achtergevel gezien.

Dakconstructie vanaf de voorgevel gezien.

Oplegging in voorgevel.

Een van de gemetselde poeren met houten slof.

Telmerk I in linkerzijbeuk.

Telmerk I in linkerzijbeuk.

Telmerk I in rechterzijbeuk.

Telmerk I in rechterzijbeuk.

Telmerk II in linkerzijbeuk.

Telmerk II in linkerzijbeuk.

Telmerk II in rechterzijbeuk.

Telmerk II in rechterzijbeuk.

Telmerk III in rechterzijbeuk.

Telmerk III in linkerzijbeuk.

Telmerk III in rechterzijbeuk.

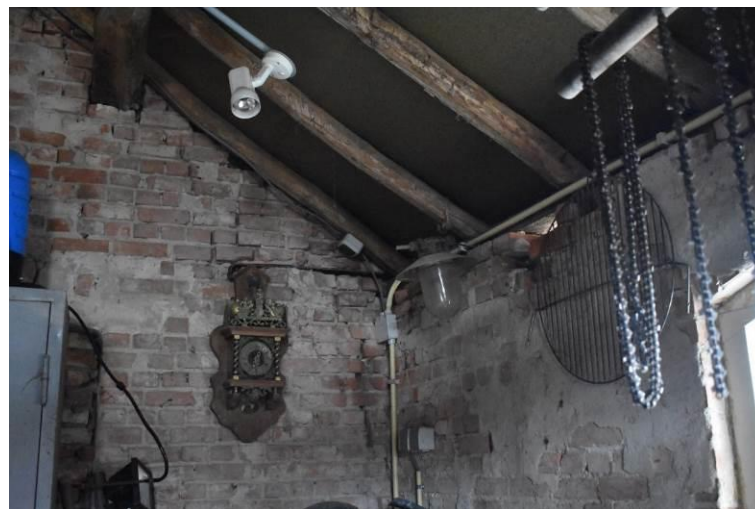
Detail constructie gezien vanuit de rechterzijbeuk.

Verhoging stalruimtes.

Bevestiging met bouten en moeren.

Afwerking bakstenen muren.

Waardering

Deze waardering is opgesteld aan de hand van de waarderingscriteria voor de bouwkunst van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

De waardering heeft betrekking op de boerderij en landbouwschuur uit 1941.

Cultuurhistorische waarden

De boerderij en landbouwschuur zijn cultuurhistorisch van belang als uitdrukking van de sociaaleconomische en agrarische ontwikkeling van Baarle-Nassau en het buurtschap Boschoven in het bijzonder. Ook typologisch is de schuur van belang, omdat dit type schuren van oudsher niet streekeigen is, maar in de loop van de eerste helft van de twintigste eeuw meerdere typologieën werden toegepast. De boerderij is tevens van cultuurhistorisch belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van een langgevelboerderij.

Architectuur- en kunsthistorische waarden

De boerderij en landbouwschuur zijn van architectuurhistorisch belang vanwege de hoofdvorm, detaillering, materialisering en traditioneel-ambachtelijke bouwwijze. De verbouwingen van de boerderij, waarbij de indeling, vensters en aanbouwen zijn aangepast doen afbreuk aan de architectuurhistorische waarden.

Situationele en ensemblewaarden

Het ensemble heeft situationele waarde vanwege de ligging ten opzichte van elkaar als onderdeel van de oorspronkelijke erfinrichting. De schuur en langgevelboerderij vormen samen een waardevol ensemble.

Gaafheid en herkenbaarheid

De landbouwschuur is van belang vanwege de relatief hoge gaafheid van het exterieur, zowel met betrekking tot de hoofdvorm als de detaillering. Op enig inboetwerk en de dichtgemetselde gevelopeningen na is het metselwerk oorspronkelijk. Aan het metselwerk is ook de schade uit de Tweede Wereldoorlog nog afleesbaar. De zij- en langsdeeldeuren zijn vernieuwd naar het oorspronkelijk beeld en doen geen afbreuk aan de cultuurhistorische waarde. De in hout vernieuwde stalvensters doen echter wel afbreuk aan de gaafheid van het ontwerp. Ook het interieur is erg gaaf bewaard gebleven. De houten constructie is nog volledig oorspronkelijk en ook de locaties van de veestallen zijn nog herkenbaar. De herkenbaarheid van het object als landbouwschuur uit de tweede kwart van de twintigste eeuw met middendeel en stallen in de zijbeuken is hoog.

De boerderij is meerdere malen verbouwd, waarbij de vensters, deuropeningen en aanbouwen zijn aangepast. Tevens is de boerderij waarschijnlijk beschadigd geraakt doordat er een bom op is gevallen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het metselwerk is in stijl hersteld. Het bedrijfs- en woondeel nog duidelijk herkenbaar. Tegelijkertijd zijn de trap, de opkamer, het balkenplafond, delen van de constructie en de toiletruimte bij het bedrijfsdeel nog aanwezig.

Zeldzaamheid

De boerderij is door de verbouwingen aangetast in de gaafheid, maar vormt samen met de landbouwschuur een belangrijk ensemble. De typologie van de schuur komt in het buurtschap Boschoven vaker voor, maar dan als onderdeel van andere typologieën, zoals een kop-hals-romp boerderij. Voorbeelden daarvan zijn Boschoven 18, Boschoven 20,

Boschoven 26, Boschoven 28. Er is dan ook sprake van enige absolute zeldzaamheidswaarde op lokaal niveau. Vanwege de cultuurhistorische, architectuurhistorische en situationele en ensemblewaarden in relatie tot de gaafheid en herkenbaarheid is tevens sprake van relatieve zeldzaamheid op lokaal niveau.